

Skibsudrustning.

De Skibsredere, der endnu ikke har indsendt Ordre, bedes omgående indsende Ordre til Skibsudrustning.

Som Erfaringen har vist, haves altid 1. Klasses Varer til billigste Priser og til gode Betalingsvilkår. Betaling kan ske ved alle færøske Produkter, der sælges til højeste Dagspriser.

M. Mørk.

Kommissionsforretning.

Telf. 233. Thorshavn. Tlgradr.: Mørk.

CEMENT

tilbydes til billige Priser pr. kontant fra „Pf. Skipafelagið Føroyar“s Extrabaad, der ankommer til Færøerne ca. 15. Februar og anløber alle større Pladser.

Chr. Holm Jacobsen,
Thorshavn.

Tlf. 82.

Tlgr.-Adr.: „Shell-Oil“.

Galvaniseradar tak- og husaklædningsplåtur
keypast billigast frá Poul Hansens Heilsolu, Tórshavn.
Telefon 61. Telegramadresse VERITAS.

Danmarks Militærmagt.

Millionbeløbenes Anvendelse til Materialanskaffelse er ganske ufyldstgørende. Hvad Feltnævnerne beviser.

Under Efteraarssævelserne kan Befolkningen faa et lille Indtryk af Hærens Standpunkt saavel i den ene som i den anden Henseende. Jeg skal i det følgende gøre Rede for, hvilket Indtryk jeg i saa Henseende fik ved at overvære de Korpsøvelser, som foretoges i Tidsrummet fra den 1. ds. Kl. 10 Fm. til den 3. ds. Kl. c. 7½ Fm uden nogen som helst Afbrudelse.

Man sporede under Øvelserne ihærdige Bestræbelser for indenfor den Ramme, som var fastsat af Ledelsen, at gennemføre Øvelserne saa krigsmæssigt som muligt. Det gjaldt ikke blot med Hensyn til Føringen i Terrænet, men ogsaa med Hensyn til Forplejnings- og Sanitetstjenestens Gennemførelse. For Sanitetstjenestens Vedkommende gjaldt det dog, at dens Gennemførelse nærmest var af teoretisk Natur og kun tog Sigte paa Militærlægernes Indøvelse i deres forskellige administrative Virksomheder paa selve Kamppladsen og bag denne. Det underordnede Sanitetspersonales Indøvelse ved Efterladelsen af forstilt saarede havde man af praktiske Grunde udeladt, idet den frembyder ikke faa Vanskeligheder baade i den ene og i den anden Henseende.

Men det kunde ikke undgaas, at man bemærkede, at den danske Hær har store Svagheder og paa det materielle Omraade endog overordentlig store Svagheder.

Hvad de materielle Svagheder

angaar, skal jeg anføre, at den tidligere Stabschef ved 2. Generalkommando i Viborg og senere Oberst i Fredericia, Oberst J. O. Jensen, kort efter, at han var udttraadt af Hæren, den 6. December f. A. i „Jyllandsposten“ skrev følgende opsigtsvækkende Ord: »Den civile Befolkning aner ikke, hvor gammeldags Hærens Udrustning for Tiden er i visse Retninger, og hvor det paavirker Øvelserne, saa at de faar et ukrigsmæssigt Forløb. Men den kyndige Mand ser det. Jeg erindrer saaledes en Øvelse i 1924 i Sønderjylland, hvor en af Tilskuerne efter Øvelsens Afslutning kom hen til mig og fortalte, at han havde været med alle 4 Aar i Verdenskrigen, og spurgte mig, om jeg troede, at det, vi lavede, overhovedet havde nogen Lighed med Krigen, da vi jo savnede alle moderne Kampmidler. Jeg vidste, at han havde Ret, og blev ham Svar skyldig.«

Da jeg paa et tidligere Tidspunkt — nemlig efter de store Manøvrer i 1925 i Jylland — støttede mig til Udtalelser fra Officerer, der havde deltaget i Øvelserne, udtalte mig i samme Retning, blev jeg straks imødegaaet i konservativ Blade fra højerestaaende aktive Officerers Side.

Under de nu afsluttede Manøvrer har jeg ved Selvsyn faaet fastslaaet, at Oberst J. O. Jensens Udtalelse i Hovedsagen stadig staar ved Magt. Lad gaa, at man siger,

at de gamle ukrigsmæssige forskelligartede Uniformer skal slides op og derfor maa benyttes under Øvelserne. Man har Afdelingerne da paa deres Munderingskamre ny moderne Feltuniformer til deres Krigstyrke? Efter hvad der er sagt mig, mangler Afdelingerne stadig meget i saa Henseende. Og den moderne personlige Udrustning i andre Henseender, staar det bedre til med den? Forholdene under Manøvrerne tydede ikke derpaa. Man behøvede blot at lægge Mærke til, hvor faa af de i Manøvrerne deltagende Afdelinger det var, hvis Befalingsmænd og menige bar de under den moderne Krig saa absolut nødvendige Staalhjelme. Og Gasmasker, ja dem saa jeg under Øvelserne overhovedet ikke noget til. Under Marcherne og Fremrykningen i Marken bragtes de under alle Omstændigheder ikke til Anvendelse trods det, at Indøvelse i at bære Maskerne under nævnte Forhold er overordentlig vigtig, idet Maskerne virker meget generende og i høj Grad hindrer Soldaternes Bevægelighed.

Panserautomobiler, som under Verdenskrigen sværmede frem stort Antal, naar man vilde tiltvinde sig Indblik i det fjendtlige Forterræn, saa jeg heller ikke noget til.

Og saa har Hæren alt i alt kun en lille beskedne Tank, og det anføres, at der ikke skal anskaffes flere. Den anskaffede Tank ska kun tjene som Demonstrationsgenstand overfor Afdelingerne. Vore militære Myndigheder tillægger nemlig ikke Tanken større Betydning og mener, at v kan klare os overfor Angreb al dem ved Hjælp af Antitankkanoner, af hvilke den danske Hær da maa have to for hver Fodfolksbatalion. Antitankkanoner er imidlertid ligesom Tanke ogsaa saar bare, og den Situation kan da tænkes, at fjendtlige Tanke kan komme til at staa overfor danske Fodfolksbatalioner, hvis Antitankkanoner er bragt til Taushed. Hvor leges saadanne Afdelingers Skæbne vil blive overfor de Tankuhyrer, som findes i andre Hære, behøver vist ikke nogen nærmere Forklaring. Særlig hvis de føres frem dækket af Røgtager, men iøvrigt ogsaa under andre Forhold kan de blive meget farlige, saa Stormagternes Anskaffelse af Tanke er vist ikke saa lidet formaalstjenlig, som vore militære Myndigheder antager. Men Røgtager saa man ganske vist ikke anvendt ved Manøvrerne, saa de er mulig heller ikke i høj Kurs hos vore hjemlige Militærmyndigheder.

Jeg skal ikke komme ind paa Spørgsmaalene vedrørende Anvendelsen af Minekastere, Flammekastere og Haandgranater samt Giftgasangreb fra vor Side, da det vilde føre for vidt, men jeg tør roligt sige, at Manøvrerne ikke gav noget Fingerpeg i Retning af, paa hvilket Standpunkt den danske Hær staar i saa Henseende.

Med Hensyn til vort Artilleriemateriel blottede Manøvrerne store Mangler i saa Henseende. Vi har endnu kun en let Feltkanon fra Begyndelsen af dette Aarhundrede, og vort tunge Artilleri, som iøvrigt kun optraadte i meget ringe Mængde ved Manøvrerne, er i Hovedsagen meget forældet. Nyanskaffelser forestaar, men indtil videre skyder saavel vort lette som vort tunge Feltartilleri kortere — og for det tunge Artilleris Vedkommende endog meget betydelig kortere — end Stormagternes tilsvarende Artilleri. Dernæst er Forholdet mellem tungt og let Artilleri hos os som 2 til 5, medens man i Udlandet søger at have lige saa meget tungt som let Artilleri. Yderligere har vi kun 5 Kanoner

pr. 1000 Mand Fodfolk, hvilket kun er omtrent Halvdelen af det Antal Kanoner, man i Stormagternes Hære regner med.

Ved Øvelserne optraadte foruden 13 af Hærens Rekognosceringsmaskiner 6 af Flaadens Jagere, altsaa i alt omtrent 20 Flyvemaskiner, medens der, efter udenlandske Krav, til den Styrke som de to i Øvelserne deltagende Divisioner repræsenterer under Krigsforhold, d. v. s. 35.000—40.000 Mand, skulde have været omtrent 40 Maskiner til Raadighed. Efter Omstændighederne var det imidlertid saare heldigt, at der ikke var noget større Antal Maskiner særlig af Jagertypen, til Stede, da vore Tropper i alt væsentligt synes at mangle Luftmaalskyskyts. Luftmaalskanoner saa jeg overhovedet ikke og kun nogle enkelte Steder Rekylgøvere, der var forsynede med de fornødne Hjælpe midler til at kunne beskynde Luftmaal, og det kun ganske primitivt, idet de manglede de fornødne særlige Sigtemidler til den Slags Skydning. Man saa da ogsaa Gang paa Gang Marinens Jagere styrtede sig ned mod de paa Jorden værende Tropper, uden at der losnedes et Skud imod dem.

Særlige Foranstaltninger til at melde om forestaaende Flyverangreb bemærkedes ikke om Dagen. Jeg tænker her paa de fortrinlige Lytteapparater, der nu haves i Stormagternes Hære, og som kan melde om Flyveres Nærmelse, selv om disse er dækkede mod Jorden af underliggende Skyg. Heller ikke hørtes særlige Alarmeringssignaler, f. Eks. ved Sirener, for at angive, at Tropperne skulde søge Dækning mod Flyvere.

I det hele taget synes man i den danske Hær endnu 10 Aar efter Verdenskrigens Afslutning at være paa Forsøgenes Standpunkt paa mange Omraader, hvor man skulde synes, at dens Ledelse roligt kunde støtte sig til de af Stormagterne under Verdenskrigen indhøstede Erfaringer.

Nu er den engelske Feltuniform kommen til Hæder og Værdighed herhjemme og med den det engelske Sam Brown Bælte, men da jeg for en Menneskealder siden henledte Opmærksomheden derpaa, blev det mødt med den Udtalelse: »Nej, det Seletøj skal vi ikke have noget af.«

»Nationaltidende« skrev umiddelbart for de store Manøvrers Begyndelse, »at den værnepligtige Ungdom — dens Partistandpunkt være sig forsvarshillistisk eller ej — plejer den drilske Uvane at smøge officiel Tænkning af sig og betragte Efteraarssævelserne som en frisk og munter Oplevelse — en Oplevelse, fra hvilken den værnepligtige senere bevarer de bedste Minder.« Denne Optatelse skal jeg ikke diskutere og heller ikke den Betragtning, at de værnepligtige fra deres Soldatertid gemmer Mindet om glade Ungdomsdage, om et broget Mylder af muntre Oplevelser — det gør jeg selv — og at »den Træning, som Soldaten gennemgaar i sin Tjenestetid, den legemlige Friskhed og Smidighed, han opnaar, den Evne til disciplinært at underordne sig en Helhed, han indøver«, for den enkelte værnepligtiges Vedkommende kan række langt ud over Soldatertiden. Men er dette Resultat tilstrækkeligt, særlig med Hensyn til den Opgave, som det konservative Parti vil have, at det skal paahvile vore Soldater under alvorlige Forhold, naar de nu afsluttede store Øvelser tilfulde har vist, at trods Befalingsmænds og meniges Ihærdighed og Pligt opfyldelse er den danske Hær end ikke krigsbrugbar til Operationer af den Art, som kom frem under Øvelserne, fordi den trods store

Millionbeløbs Anvendelse til Materielanskaffelse er ganske ufyldstgørende udrustet i saa Henseende?

Men hertil kommer yderligere, saaledes som den tidligere svenske Generalstabsmajor Bratt skriver i »Göteborg-Posten« i Anledning af de lige afsluttede svenske Manøvrer i Hallandsbygden, at en militær Øvelsesmanøvre, som virkelig skulde kunne give Oplysning om Værdien af et Lands Militærapparat, maa gaa ud fra tidsmæssige Forudsætninger, først og fremmest den, at det er Herredømmet i Luften, som vil præge og afgøre en kommende Krig og blive afgørende for de operative Muligheder. Men paa dette Grundlag var vore nu afsluttede Efteraarssævelser ikke bygget op, og derfor kan det Udbytte, som Hæren militært set har høstet gennem dem, ikke siges at være af Betydning for vort Land. Den Situation, der regnedes med under Manøvrerne, d. v. s. en Landgang paa Sjælland, har nemlig ingen Sandsynlighed for sig i Fremtiden. Den fremmede Magt, som vil tvinge Danmark i Kne ved et Angreb paa Sjælland, vil udføre dette ved Luftbombeangreb paa København, ikke ved langt mere risikable Landgangs forsøg paa Sjælland.

Naar vore egne militære Flyveautoriteter — mærkelig nok — vil hævde, at man i Udlandet overvurderer Luftangrebenes Betydning, da kan jeg ikke lade være at tænke paa følgende Ord, som Oberst Rolf Kall skriver i sin Piece: »Forsvarstanker: «General Wolff hjalp derved (d. v. s. ved at raade Befalingsmænd, der ikke kunde yde Hæloven af 1922 deres Anerkendelse, til at gaa deres Vej) — lad mig sige: i den bedste Mening — med til at dysse den tillidsfulde Del af Folket til at drømme Drømme om Dannevirke om igen — og friste Hærens højeste Officerer og Generalstaben til, for at dolge Hælovens Brøst, at udbrede Vranglære«

Thi, som Major Bratt ligeledes skriver i »Göteborg-Posten«: Efter de store Luftmanøvrer om kring London og Paris synes Indicierne yderligere at pege i den Retning, at de faar Ret, som Luftangrebene paa de store Befolknings- og Industricenter se det næsten absolut afgørende Moment i en kommende Krig mellem europæiske Folkelag.

Og saa til Slut skal jeg endnu kun nævne, at Danmark overhovedet ikke har økonomiske Muligheder for at skabe et Militærapparat, som til Lands, til Vands og i Luften opfylder de Fordringer, som den nuværende Krigsførelse kræver. Hvorledes skulde vi overhovedet kunne skabe en Luftflåde, som gav os Herredømmet i Luften indenfor vort Luftomraade? Hvorledes skulde vi kunne faa Raad til Anskaffelsen af alt det Luftmaalskyskyts, som blot en delvis Beskyttelse af vore større Byer vil kræve? Og til allersidst: Hvorledes skulde vi, der mangler næsten alle Raastoffer til Krigsmaterieltilvirkning, under en Krig kunne skabe den for Krigsføringen nødvendige Storiindustri?

E. Holten-Nielsen.

Vort Telefonnummer
er
143.

Gividi út av
socialdemokratisksm felegum.
Bladstýrari: M. S. Viðstein.
Prentsmiðja
Føroya Social-Demokrates, Tórshavn.